

Copiii cu nevoi speciale

PSIHOLOG OCHIȘ, MIRABELA CODRUȚA

Aprilie 2020

Copiii cu autism în izolare

A fi părinte în izolare este o misiune dificilă în această perioadă de pandemie, dar și mai dificil este a fi părintele unui copil cu nevoi speciale în această perioadă.

Autismul și tulburările înrudite cu el sunt cunoscute și sub denumirea colectivă de tulburări de spectrul autist. În trecut, autismul era considerat o afecțiune rară, afectând mai puțin de 1 din 1.000 de copii. Cu toate acestea, în ultimii ani s-a constatat o creștere a diagnosticării de tulburări de spectrul autist, datorată în mare măsură mai bune înțelegeri a lor, precum și a îmbunătățirii capacității de identificare, rata de detecție ajungând la 1 din 68 de copii.

Ce este autismul

Autismul este o tulburare de dezvoltare cerebrală putând merge de la forme ușoare la forme severe. De obicei apare înainte de vârsta de trei ani, fiind adeseori însoțit de anomalii subtile încă de la naștere. Tulburările de spectru autist (autism) sunt tulburări de dezvoltare vizibile din primii ani de viață ai copilului, caracterizate prin existența unei deteriorări calitative semnificative și persistente în următoarele arii: interacțiune socială, comunicare, comportament.

TSA devine evidentă după vârsta de 12 luni a copilului. În mod obișnuit, părinții se îngrijorează în acel moment, când remarcă lipsa limbajului și a privirii ochi în ochi și ajung la specialistul în psihiatrie pediatrică în jurul vârstei de la 2 ani.

Identificarea, diagnosticul și inițierea intervenției cât mai precoce sunt puncte cheie în recuperarea copilului cu autism.

Semnale de alarmă pentru o tulburare de spectru autist:

- Copilul nu răspunde atunci când este strigat pe nume;
- Nu vorbește sau nu folosește suficiente cuvinte cu sens pentru vârsta lui cronologică;
- Nu folosește limbajul nonverbal pentru a comunica;
- Prefera jocul cu obiecte (sticle, capace,) sau se joacă stereotip (aranjează obiecte);
- Nu imită adultul sau un alt copil, nu face semnul “Pa”, nu zâmbește;
- Nu se joacă cu alți copii (stă pe lângă copii);

Prezintă comportament repetitiv (fluturatul mâinilor, mers pe vârfuri, se învârte în jurul axului);

- Nu se joacă jocul cucu-bau, nu are joc simbolic “de-a”;
- Nu execută comenzi simple;
- Rezistență la schimbare (mănâncă aceleași alimente, se îmbracă cu aceleași haine);
- Explorează mediul inadecvat (miros, lins, pipăit);
- Nu arată cu degetul sau nu urmărește cu privirea atunci când părintele îi arată;
- Dificultăți de alimentație, tulburări de somn, comportament agresiv;
- Repetă cuvintele interlocutorului sau fragmente din povești, desene animate;
- Nu recunoaște emoțiile celorlalți, își manifestă emoțiile în mod inadecvat.

Aflarea diagnosticului

După aflarea diagnosticului, părinții intră într-o stare de șoc, stare care se declanșează nu atât datorită bolii despre care nu știu foarte multe, cât mai ales datorită faptului că pri față ochilor lor mentali se derulează o peliculă care se șterge, care deodată se năruie , dispare . Și asta creează starea de șoc. Pentru că nu va mai fi ceea ce s-a sperat să fie. Pentru că, din acel moment, părinții intră într-o altă stare de lucruri, într-o altă lume. Viața de până atunci încetează să mai existe fiind înlocuită de o altă viață, cu alte reguli, cu alte așteptări. Și fiecare părinte care aterizează în această lume nouă și necunoscută îi întreabă pe ceilalți părinți despre experiențele trăite, despre cum au făcut față situației.

“**Bine ați venit în Olanda**” este un astfel de răspuns dat de Emily Perl Kingsley în eseu cu același nume care ilustrează cel mai bine momentul trecerii într-un nou statut cu tot ceea ce implică acesta, pentru ca părinții să-și accepte și să-și înțeleagă atât noua stare, cât mai ales misiunea pe care o au de îndeplinit de acum înainte.

BINE AȚI VENIT ÎN OLANDA

(de Emily Perl Kingsley. Copyright 1987 by Emily Perl Kingsley. Drepturile rezervate)

De multe ori sunt rugată să descriu experiența de a crește un copil cu handicap – să ajut persoanele care nu avut această experiență să înțeleagă, să își imagineze cum este. Este cam așa...

Când așteptați un copil e ca atunci când planuiți un concediu de vis în Italia. Vă cumpărați o mulțime de cărți și vă faceți o grămadă de planuri minunate. Coloseum, Michelangelo, gondolele din Veneția. Poate chiar învățați și câteva expresii în Italiană. Sunteți atât de entuziasmați !!

După luni întregi de pregătiri și vise, ziua Z a venit. Vă faceți bagajele și plecați. Câteva ore mai târziu avionul aterizează. Stewardessa anunță: “Bine ați venit în Olanda!”

“Olanda?!?” vă întrebați. “Cum adică Olanda?? Noi am luat bilete pentru Italia...! Ar trebui să fim în Italia. Toată viața ne-am dorit să ajungem în Italia.”

Dar a apărut o schimbare în planul de zbor. Avionul a aterizat în Olanda și aici veți rămâne. Cel mai important e că nu ați fost duși într-un loc oribil, dezgustător, murdar, plin de gunoaie, foame și boli. E doar un ALT loc. Așa încât trebuie să cumpărați alte cărți și alte ghiduri. Si trebuie să învățați o nouă limbă. Si veți întâlni un alt grup de oameni pe care nu i-ați mai întâlnit. Este doar un loc diferit. E mai puțin agitat decât Italia, mai puțin strălucitor. Dar după ce ați stat ceva timp în acest loc, după ce v-ați recăpătat răsuflarea, vă uitați în jur și începeți să observați că Olanda are mori de vânt...și Olanda are lalele. Olanda îl are și pe Rembrandt.

Dar toată lumea pe care o cunoașteți pleacă și vine din Italia și se laudă cu ce bine și frumos e acolo. Si pentru tot restul vieții, vă veți gândi “da, și noi ar fi trebuit să mergem acolo. Cel puțin așa plănuiisem”.

Si durerea aceasta nu va dispărea **NICIODATĂ**.... pentru că pierderea acestui vis e o pierdere extrem de însemnată.

Dar dacă vă veți petrece viața regretând că nu ați ajuns în Italia, s-ar putea să nu vă bucurați niciodată de lucrurile cu adevărat frumoase și valoroase din Olanda.

BIBLIOGRAFIE

- Ghîlnicean Laura-Copiii cu nevoi speciale și viața de familie, Editura Rotonda, 2011
- Dr. Dinah Jayson- Să înțelegem comportamentul copiilor, Editura Minerva, București, 2008.